

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa A.J.

przeciwko M. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej W. Spółki Akcyjnej w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 14 lipca 2017 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 25 stycznia 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w (...) po sprawdzeniu wartości przedmiotu zaskarżenia określonego przez powódkę na kwotę 526 000 zł, ustalił tę wartość na kwotę 70 000 zł i odrzucił na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. skargę kasacyjną powódki w części przekraczającej żądanie zasądzenia zadośćuczynienia w wysokości 70 000 zł.

Wskazał, że powództwo o zasądzenie kwoty 400 000 zł z tytułu zadośćuczynienia, renty z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie po 3000 zł i renty

z tytułu utraty zdolności do pracy w kwocie po 10 000 zł zostało uwzględnione przez Sąd pierwszej instancji do kwoty 30 000 zł z tytułu zadośćuczynienia, a w pozostałej części oddalone. W apelacji powódka zaskarżyła ten wyrok w części oddalającej powództwo o zadośćuczynienie wskazując jako wartość przedmiotu zaskarżenia kwotę 70 000 zł.

Wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną jest determinowana ustaloną wartością przedmiotu sporu, przy czym nie może być wyższa, niż wartość przedmiotu zaskarżenia wskazana w apelacji. Z tej przyczyny kwota 70 000 zł, wobec uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego w pozostałej części, stanowi wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną wyroku Sądu drugiej instancji.

Powyższe postanowienie zaskarżyła powódka i zarzucając naruszenie art. 398¹ § 1 k.p.c. w zw. z 398¹⁵ § 1 k.p.c. oraz art. 398⁴ § 3 k.p.c. wniosła o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca nie podniosła zarzutu naruszenia art. 398⁶ § 2 k.p.c. stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, a pozostałe zarzuty skierowane zostały przeciwko niezaskarżalnym postanowieniom dotyczącym ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia, przy czym skarżąca nie powołała art. 380 k.p.c. w celu poddania ich kontroli zażaleniowej. Gdyby jednak uznać, że wobec skierowania zarzutów i argumentacji wyłącznie przeciwko rozstrzygnięciu w zakresie ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia, zażalenie zawiera *implicite* wniosek o dokonanie kontroli w tym zakresie, to brak jest podstaw do zakwestionowania stanowiska Sądu drugiej instancji.

Nie jest uzasadnione twierdzenie, że skoro w razie nieważności postępowania Sąd Najwyższy może uchylić wyrok Sądu drugiej instancji i przekazać sprawę do rozpoznania sądowi pierwszej instancji, to ograniczenie wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej do wartości przedmiotu zaskarżenia wskazanego w apelacji powoduje, że przytaczane w skardze naruszenia przepisów i wnioski dotyczące postępowania przed sądem pierwszej instancji mogą nie korelować z zakresem zaskarżenia i oznaczoną wartością

przedmiotu zaskarżenia, a w konsekwencji skarżący nie mógłby stawiać zarzutów dotyczących postępowania przed tym sądem.

Skarżąca pomija, że wskutek zaskarżenia wyroku Sądu pierwszej instancji jedynie w zakresie oddalającym powództwo o zadośćuczynienie w kwocie 70 000 zł, wyrok ten uprawomocnił się w pozostałej części na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego i nie jest możliwe ponowne rozpoznanie sprawy w tym zakresie ani przez Sąd drugiej instancji, ani Sąd Najwyższy. Hipotetyczne uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego przez Sąd Najwyższy i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. może dotyczyć jedynie prawomocnego wyroku Sądu drugiej instancji w takich granicach przedmiotowych, w jakich sprawa była przez ten sąd rozpoznawana. Dlatego wskazana wartość przedmiotu zaskarżenia wskazana w skardze kasacyjnej może być niższa, niż wartość zaskarżenia wskazana w apelacji lub równa tej wartości ale nie może jej przekraczać. Z tego też względu nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 398⁴ § 3 k.p.c., który wbrew twierdzeniom skarżącej - nie daje stronie uprawnienia do określenia wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę wyższą, niż wskazana w postępowaniu odwoławczym.

Skarżąca pomija również, że bezpośredniej ocenie kasacyjnej podlegają tylko uchybienia proceduralne popełnione przez sąd drugiej instancji, a wzięcie przez Sąd Najwyższy z urzędu lub na wniosek pod uwagę nieważności postępowania dotyczy tylko nieważności postępowania przed sądem drugiej instancji, gdyż nieważność postępowania w pierwszej instancji oraz nieuwzględnienie jej przez sąd drugiej instancji (art. 386 § 2 k.p.c.), Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę tylko w granicach podstaw skargi kasacyjnej. Uchybienie sądu drugiej instancji polegające na niewzięciu pod rozwagę z urzędu lub w ramach zarzutu apelacyjnego nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji, stanowi usprawiedliwioną podstawę kasacyjną tylko wtedy, gdy mogło mieć wpływ na wynik sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2016 r., II CSK 142/16 i orzeczenia w nim powołane, nie publ.). Stąd zarzuty bezpośrednio zmierzające do zakwestionowania postępowania przed sądem pierwszej instancji są irrelevantne dla rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji, na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c. O kosztach postępowania zażaleniowego nie orzeczono, bo wniosek pełnomocnika z urzędu o przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego dotyczy wyłącznie ich zasądzenia od pozwanej, do czego nie ma podstaw wobec oddalenia zażalenia (art. 98 § 1, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.), brak natomiast wniosku złożonego na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2016 r., poz. 1714).

jw